

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/197962,405-Akt-oskarzenia-przeciwko-Romanowi-D-Andrzejowi-G-Jerzemu-C-i-Markowi-G.html>
28.02.2026, 02:37

405. Akt oskarżenia przeciwko Romanowi D., Andrzejowi G., Jerzemu C. i Markowi G.

W dniu 23 stycznia 2024 r. prokurator Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Krakowie skierował do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko byłym prokuratorom Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie Andrzejowi G., Jerzemu Ch. i Markowi G. oraz przeciwko byłemu sędziemu Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego Romanowi D., którym zarzucono bezprawne pozbawienie wolności dziewięciu osób w 1982 roku w Krakowie, polegające na ich tymczasowym aresztowaniu, wnioskowaniu o wymierzenie kar bezwzględnego pozbawienia wolności oraz na orzeczeniu takich kar.

Przedmiotem śledztwa Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie były działania podjęte przez prokuratorów i sędziów wojskowych, w trzech postępowaniach karnych prowadzonych w 1982 roku wobec osób, którym zarzucono sporządzanie i rozpowszechnianie pism mających zawierać fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy, co stanowiło przestępstwo określone w dekreście o stanie wojennym. W toku śledztwa ustalono, iż pokrzywdzeni, z których większość była członkami NSZZ „Solidarność”, w okresie od stycznia do marca 1982 roku zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy SB w związku z ujawnieniem na terenie Krakowa-Nowej Huty i Nowego Targu kolportażu ulotek i wydawnictw o treści rzekomo zawierającej „nieprawdziwe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. W prowadzonych w trybie doraźnym śledztwach zostali oni tymczasowo aresztowani przez prokuratorów Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie, a następnie skazani przez Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego na kary w wymiarze od 1 roku i 6 miesięcy do 3 lat pozbawienia wolności.

W rzeczywistości rozpowszechniane przez pokrzywdzonych materiały, w tym Biuletyn Informacyjny NSZZ „Solidarność”, zawierały wyłącznie opisy realiów stanu wojennego w Polsce i były wyrazem sprzeciwu pokrzywdzonych wobec sytuacji panującej w tym okresie w kraju. Działania takie nie stanowiły przestępstwa, nawet przy uwzględnieniu obowiązujących wówczas przepisów prawa karnego oraz reżimu prawnego stanu wojennego.

Rozpowszechniając opisane materiały pokrzywdzeni nie popełnili zatem przypisanego im przestępstwa, a tym samym ich tymczasowe aresztowanie, a następnie żądanie orzeczenia bezwzględnych kar pozbawienia wolności i wymierzenie takich kar było działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 231 § 1 kk i art. 189 § 2 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 cytowanej powyżej ustawy z dnia 18

grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.